

Analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu

2.1 Zhrnutie vplyvov na rozpočet verejnej správy v návrhu

Tabuľka číslo 1: Zhrnutie vplyvov na rozpočet verejnej správy po zohľadnení očakávaných úspor verejného zdravotného poistenia (VZP) a zrušenia pracovných miest odboru agentúry pre HTA na Ministerstve zdravotníctva Slovenskej republiky (MZ SR).

Vplyvy na rozpočet verejnej správy	Vplyv na rozpočet verejnej správy (v eurách)			
	2021	2022	2023	2024
Príjmy verejnej správy celkom	0	0	0	0
z toho:				
- vplyv na ŠR	0	0	0	0
Rozpočtové prostriedky	0	0	0	0
EÚ zdroje	0	0	0	0
- vplyv na obce	0	0	0	0
- vplyv na vyššie územné celky	0	0	0	0
- vplyv na ostatné subjekty verejnej správy	0	0	0	0
Výdavky verejnej správy celkom	0	-3 980 649	-3 650 868	-3 610 806
z toho:				
- vplyv na ŠR	0	-267 113	-267 113	-267 113
Rozpočtové prostriedky (kapitola MZ SR)	0	-267 113	-267 113	-267 113
EÚ zdroje	0	0	0	0
spolufinancovanie	0	0	0	0
- vplyv na obce	0	0	0	0
- vplyv na vyššie územné celky	0	0	0	0
- vplyv na ostatné subjekty verejnej správy (verejné zdravotné poistenie)	0	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000
- vplyv na ostatné subjekty verejnej správy (verejné zdravotné poistenie)	0	1 286 464	1 616 245	1 656 307
Vplyv na počet zamestnancov	0	11,0	16,5	16,5
- vplyv na ŠR (MZ SR)	0	-5,0	-5,0	-5,0
- vplyv na obce	0	0,0	0,0	0,0
- vplyv na vyššie územné celky	0	0,0	0,0	0,0
- vplyv na ostatné subjekty verejnej správy (verejné zdravotné poistenie)	0	16,0	21,5	21,5
Vplyv na mzdové výdavky	0	431 102	675 300	698 432
- vplyv na ŠR (kapitola MZ SR)	0	-195 000	-195 000	-195 000
- vplyv na obce	0	0	0	0
- vplyv na vyššie územné celky	0	0	0	0
- vplyv na ostatné subjekty verejnej správy (verejné zdravotné poistenie)	0	626 102	870 300	893 432
Financovanie zabezpečené v rozpočte	0	0	0	0
Iné ako rozpočtové zdroje	0	0	0	0
Rozpočtovo nekrytý vplyv / úspora	0	-3 980 649	-3 650 868	-3 610 806

Poznámky: Tabuľka č. 1 uvádza výdavky verejnej správy spojené s fungovaním inštitútu. V praxi sa očakáva činnosťou inštitútu významný celkový pozitívny vplyv na rozpočet VZP, ktorý sa bude odhadom pohybovať nad 3 mil. eur ročne (v závislosti od vstupov liekov, špecializovaného zdravotníckeho materiálu, medicínskych prístrojov a ďalšej agentúry). Tabuľka č. 1 predpokladá úsporu VZP 5 mil. eur ročne. Uvedená úspora 5 mil. eur ročne je indikatívna. Konkrétny návrh rozpočtu VZP sa bude zostavovať v spolupráci s MZ SR a MF SR pri príprave rozpočtu verejnej správy. Veľká časť tejto úspory sa očakáva pripravovaním dôkladných hodnotení o prínosoch a nákladovej efektivity liekov, na základe ktorých budú vyjednávané lepšie ceny pre Slovensko, aby liek splnil zákonné kritéria pre zaradenie medzi hrazené lieky (tento proces má v súčasnosti na Slovensku významné procesné aj kapacitné medzery). Hoci v schválenom rozpočte verejnej správy 2021 – 2023 inštitút nefiguruje (financovanie nie je zabezpečené v rozpočte), zmena, ktorú vznik inštitútu prináša spadá do kategórie hodnotového opatrenia policy-change, a preto by rozpočet VZP pre rok 2022 mal byť navýšený o výšku príspevku na fungovanie inštitútu.

Kedže Odbor pre agentúru pre HTA (Health Technology Assessment) má v súčasnosti 5 zamestnancov (4 výskumní konzultanti a 1 riaditeľ odboru), skutočné navýšenie nákladov na rozpočet verejnej správy bude nižšie o sumy momentálne vynakladané na týchto 5 zamestnancov v rámci MZ SR. Tabuľka č. 1 preto zohľadňuje aj zánik súčasných pracovných miest na odbore agentúry pre HTA v rámci MZ SR (-267 113 eur). Pre zjednodušenie kvantifikácie boli zohľadnené iba súčasné náklady na mzdy a odmeny zamestnancov. Vo výpočte tiež nebolo rátané s navýšovaním súčasných mzdových nákladov, ak by zamestnanci ostali na MZ SR. Kvantifikácia ďalej predpokladá odmeny na MZ SR s frekvenciou 2x ročne (odbor začal fungovať v polke roka 2020, doteraz boli preto vyplatené jedny - koncoročné odmeny). Súčasní zamestnanci odboru sa podieľajú aj na časti spotreby fixných nákladov MZ SR alebo napríklad na stravných príspevkoch a podobne. Kvantifikácia nemzdových výdavkov by však bola časovo nerentabilná, a preto nie je zahrnutá.

2.1.1. Financovanie návrhu - Návrh na riešenie úbytku príjmov alebo zvýšených výdavkov podľa § 33 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy:

Navrhovanou úpravou sa predpokladá vplyv na rozpočet verejnej správy vo vzťahu k financovaniu inštitútu, pričom vznikom inštitútu sa predpokladá výrazné zefektívnenie výdavkov na zdravotnú starostlivosť (ZS), čo povedie k celkovej úspore.

Financovanie návrhu je formálne zabezpečené cez príspevok z VZP. Zdravotná poisťovňa bude príspevok na správu poukazovať priamo na účet inštitútu. Výška príspevku je v prvý rok fungovania 0,026% a od druhého roku 0,032 % zo základu na jej určenie. Tieto percentá korešpondujú s očakávanými výdavkami inštitútu na rok 2022 vo výške 1 286 463,94 € a vo výške 1 616 244,80 € na rok 2023. V roku 2022 sa predpokladá, že personálne kapacity inštitútu nebudú plne naplnené, z tohto dôvodu je v prvý rok nastavené nižšie financovanie (cez prechodné ustanovenie). Základom na určenie výšky príspevku je celková suma z ročného prerozdelenia poisťného, uvedená v rozhodnutí o ročnom prerozdeľovaní poisťného podľa osobitného predpisu (obdobne ako pri Úrade pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou). Financovanie na rok 2022 podľa doterajšej praxe bude vychádzať z celkovej sumy ročného prerozdeľovania poisťného za rok 2020, prvý príspevok bude poukázaný na účet inštitútu do 20. decembra 2021.

Výpočet zodpovedajúceho percenta je odvodený od podielu výšky celkovej sumy z ročného prerozdelenia (za rok predchádzajúci roku, v ktorom je príspevok poukazovaný) na daňových príjmoch VZP (v roku, v ktorom je poukazovaný príspevok). Za relevantný pomer bol považovaný pomer z posledného roku, kde je známa skutočnosť (2019). Tento pomer je 87,6%. Pre príspevok na rok 2022 je teda týmto spôsobom odhadovaná celková suma z ročného prerozdelenia za rok 2020 vo výške 4 947 938 230,64 € ($0,876 \cdot$ daňové príjmy VZP v roku 2021 podľa schváleného rozpočtu verejnej správy na rok 2021). Príspevok z tejto odhadovanej celkovej sumy prerozdelenia bude pre prvý rok predstavovať 1 286 463,94 € ($0,026\% \cdot 4 947 938 230,64 \text{ €}$). Rovnaký spôsob výpočtu sa použil aj pre ďalšie roky (avšak 0,032%). Sumy v rokoch 2023 a 2024 sú vo všetkých tabuľkách kvantifikované na základe odhadu vývoja daňových príjmov VZP. Odhad bol urobený na základe projektovaného medziročného nárastu daňových príjmov VZP medzi rokom 2022 a 2023 v schválenom rozpočte verejnej správy 2021-2023, teda 2,4787...%.

2.2. Popis a charakteristika návrhu

2.2.1. Popis návrhu:

MZ SR aktuálne chýbajú dostatočné kapacity na hodnotenie klinického prínosu a ďalších aspektov hodnoty prichádzajúcich technológií vrátane ich farmako-ekonomických rozborov. Vytvorenie nezávislého inštitútu umožní objektívnejšie hodnotenie prínosov a nákladov zdravotníckych technológií, čo povedie k vyššej kvalite ZS vďaka efektívnejšiemu využitiu zdrojov v zdravotníctve. Separácia inštitútu od MZ SR bude prispievať k politickej nezávislosti (zníženie možných externých politických, či mediálnych tlakov) a umožní jednoduchšiu integráciu a spoluprácu s medzinárodnými inštitútmi pre hodnotenie zdravotníckych technológií (angl. Health Technology Assessment - HTA) - ktoré sú z pravidla rovnako nezávislými.

Medzi hlavné úlohy inštitútu bude patriť: hodnotenie väčšiny liekov s dopadom na VZP nad ekvivalent dnešného 1,5 mil. eur ročne, ktoré na Slovensku žiadajú o úhradu; hodnotenie vybraných zdravotníckych prístrojov, respektíve iných technológií ako zdravotnícka pomôcka, špeciálny zdravotnícky materiál, dietetická potraviná, očkovačská látka, či zdravotnícka procedúra; a prehodnotenie už hrazených technológií. Ďalšie úlohy zahŕňajú

skúmanie systémového nastavenia politiky zdravotníckych technológií a analyzovanie iných intervencií v oblasti zdravotníckych procesov na základe princípov medicíny založenej na dôkazoch a najlepšej praxe zo zahraničia s cieľom zvýšenia kvality, efektívnosti a udržateľnosti ZS.

Ďalšiu časť aktivít bude tvoriť akademická činnosť v rámci publikovania hodnotení, ich prezentovanie na medzinárodnej úrovni a výučba. Inštitút bude vo svojom hodnotení zdravotníckych technológií využívať vlastnú klinickú, farmakoeconomickú, bioetickú, biologickú a ďalšiu expertízu za cieľom zefektívňovania zdravotníctva. Vytvorenie inštitútu je v súlade s programovým vyhlásením vlády (PVV) 2021 - 2024 a odporúčaniami Revízie výdavkov na zdravotníctvo 2019.

Predpokladané aktivity inštitútu budú viesť k úspore VZP odhadom nad 3 mil. eur ročne.

2.2.2. Charakteristika návrhu:

☐	zmena sadzby
☐	zmena v nároku
☒	nová služba alebo nariadenie (alebo ich zrušenie)
☐	kombinovaný návrh
☐	iné

2.2.3. Výpočty vplyvov na verejné financie

Dôležitosť kompetitívnych platových podmienok:

Primárnym podkladom pre mzdové výdavky sú mzdy zamestnancov odboru agentúry pre HTA, ktorého transformáciou vzniká inštitút. Uvádzané mzdy vychádzajú z reálnych požiadaviek na kvalitu personálu. Pre dosahovanie prínosov inštitútu sú kľúčové kompetencie zamestnancov po profesionálnej, jazykovej, vzdelanostnej ale aj kultúrno-sociálnej oblasti. Správne a precízne odhaľovanie nedostatkov v liekových žiadostiach a v systéme ZS ako takej môže často viesť k vysokým finančným úsporám na VZP a k vyššej úrovni ZS, preto je rola kvality personálu mimoriadne dôležitá.

Mzda personálu musí byť dostatočne vysoká, aby bola atraktívna aj pre kvalitných lekárov, farmakoeconomov, vedcov či spolupracovníkov zo zahraničia, ktorí majú prispievať ku odbornosti a medzidisciplinárnosti tímu. Nastavenie miezd bude závisieť od kvalít a skúsenosti budúcich zamestnancov, mzdové výdavky môžu byť preto reálne nižšie ako je uvedené.

Výdavky na personál

Odhad výšky výdavkov na personál vychádza z počtu zamestnancov agentúry rozdelených do 4 skupín – administratívni zamestnanci, výskumní konzultanti, vedúci tímov a riaditeľ. Predpokladá sa, že inštitút bude fungovať v plnom stave (odhadom 21,5 zamestnancov) od roku 2023. Sumy v rokoch 2023 a 2024 sú v tabuľkách kvantifikované na základe odhadu vývoja daňových príjmov VZP.

- Riaditeľovi prislúcha základná mzda vo výške €4500 brutto mesačne.

Spolu ročne v 2022: €54 384

Spolu ročne v 2023: 57 024

- Vedúci tímov (0 v 2022, 2 od 2023): priemerná základná mzda €3500 brutto mesačne.

- Výskumní konzultanti (12 v 2022; 14,5 od 2023): priemerná základná mzda vo výške €3000 brutto mesačne.

Spolu ročne v 2022: €432 000

Spolu ročne v 2023: €621 021

- Administratívny personál (3 v 2022, 4 od 2023 v zložení 2x asistent/ka, 1x zamestnanec na účtovníctvo, controlling a reporting, 1x zamestnanec na údržbu a správu IT systémov): priemerný základný plat vo výške €2300 brutto mesačne.

Spolu ročne v 2022: €82 800

Spolu ročne v 2023: €113 136

Rozpočet ráta s priemernou odmenou vo výške 10 % zo základnej ročnej mzdy. Reálne vyplatené odmeny môžu byť aj nižšie. Vyplácanie odmien bude podmienené úspešným dosahovaním cieľov a nadštandardnými výsledkami.

Kapitálové výdavky

Radia sa sem predovšetkým náklady na vybavenie kancelárie (nábytok) ako aj relevantný hardvér, softvér a prislúchajúce licencie. Odhad bol uskutočnený na základe vyžiadaných cenových ponúk nábytkárskych firiem a nákupných cien softvéru a ďalšej IT infraštruktúry dostupných na internete.

Tabuľka č. 4A: Štruktúra výdavkov inštitútu

Výdavky (v eurách)	Štruktúra výdavkov inštitútu (v eurách)			Poznámka
	r. 2022	r. 2023	r. 2024	
Bežné výdavky (600)	1 181 964	1 600 873	1 640 554	
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610), v tom 610, 614	626 102	870 300	893 432	Vrátane možných výkonnostných odmien*
Poistné a príspevok do poisťovní (620), v tom 621, 623, 625, 627	230 948	320 887	329 390	Vrátane príspevkov do DDS
Tovary a služby (630), v tom 631, 632, 633, 635, 636, 637	324 914	409 686	417 731	Vrátane výdavkov na výskum, služobné cesty, podujatia, nájom a ďalšie tovary a služby
Cestovné náhrady (631)	20 000	20 496	21 004	
Energie, voda a komunikácie (632)	12 080	12 379	12 686	
Materiál (633)	36 500	47 653	48 834	Výdavky za potraviny, literatúra, obnova licencií...
Nájomné za nájom (636)	60 480	61 979	63 515	Kancelárie v odhadovanej veľkosti 420m ² (priestor pre možné rozširovanie kapacít do budúcnosti)
Služby (637)	195 854	267 179	271 692	Poplatky za konferencie, publikovanie, externé poradenstvo (audit, právne), benefity
Kapitálové výdavky (700)	104 500	15 372	15 753	Kancelársky nábytok, IT infraštruktúra, softvérové licencie...
Obstarávanie kapitálových aktív (710) ² , v tom 711, 713	104 500	15 372	15 753	
Nákup pozemkov a nehmotných aktív (711)	68 200	5 124	5 251	
Nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia (713)	36 300	10 248	10 502	
Dopad na výdavky verejnej správy celkom	1 286 464	1 616 245	1 656 307	

Pozn.: V roku 2021 sa neočakávajú žiadne výdavky, keďže inštitút má vzniknúť k 1.1.2022, uvádzajú sa preto roky 2022, 2023 a 2024. Prechodné ustanovenie umožňuje vymenovanie riaditeľa do štatutárnej funkcie už k 1.10.2021 pre uskutočnenie technicko-administratívnych úkonov súvisiacich s budúcim vznikom inštitútu. Avšak počas obdobia od 1.10.2021 do 31.12.2021 bude štatutárna funkcia riaditeľa bezodplatná.

*: Vyplácanie odmien bude podmienené úspešným dosahovaním cieľov a nadštandardnými výsledkami. Rozpočet ráta s priemernou odmenou vo výške 10 % zo základnej ročnej mzdy. Reálne vyplatené odmeny môžu byť aj nižšie.

Tabuľka číslo 4B: Zhrnutie výdavkov inštitútu po zohľadnení zrušenia pracovných miest odboru agentúry pre HTA na MZ SR.

Výdavky (v eurách)	Vplyv na rozpočet verejnej správy			Poznámka
	r. 2022	r. 2023	r. 2024	
Bežné výdavky (600)	914 851	1 333 760	1 373 441	
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610), v tom 610, 614	431 102	675 300	698 432	Vrátane možných výkonnostných odmien*
Poistné a príspevok do poisťovní (620), v tom 621, 623, 625, 627	158 835	248 774	257 277	Vrátane príspevkov do DDS
Tovary a služby (630), v tom 631, 632, 633, 635, 636, 637	324 914	409 686	417 731	Vrátane výdavkov na výskum, služobné cesty, podujatia, nájom a ďalšie tovary a služby
Cestovné náhrady (631)	20 000	20 496	21 004	
Energie, voda a komunikácie (632)	12 080	12 379	12 686	
Materiál (633)	36 500	47 653	48 834	Výdavky za potraviny, literatúra, obnova licencií...
Nájomné za nájom (636)	60 480	61 979	63 515	Kancelárie v odhadovanej veľkosti 420m ² (priestor pre možné rozširovanie kapacít do budúcnosti)
Služby (637)	195 854	267 179	271 692	Poplatky za konferencie, publikovanie, externé poradenstvo (audit, právne), benefity
Kapitálové výdavky (700)	104 500	15 372	15 753	Kancelársky nábytok, IT infraštruktúra, softvérové licencie...
Obstarávanie kapitálových aktív (710) ² , v tom 711, 713	104 500	15 372	15 753	
Nákup pozemkov a nehmotných aktív (711)	68 200	5 124	5 251	
Nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia (713)	36 300	10 248	10 502	
Dopad na výdavky verejnej správy celkom	1 019 351	1 349 132	1 389 194	

Poznámky: Vplyvy v tabuľke číslo 4B oproti tabuľke číslo 4A zohľadňujú aj zánik súčasných pracovných miest na odbore agentúry pre HTA v rámci MZ SR. V praxi tak nedôjde k navýšeniu výdavkov rozpočtu verejnej správy vo výške príspevku na chod inštitútu, ale v menšej. Súčasný odbor má 5 zamestnancov – 1 riaditeľa odboru a 4 výskumných konzultantov. Pre zjednodušenie kvantifikácie boli zohľadnené iba súčasné náklady na mzdy a odmeny zamestnancov. Vo výpočte tiež nebolo rátané s navýšovaním súčasných mzdových nákladov, ak by zamestnanci ostali na MZ. Kvantifikácia ďalej predpokladá odmeny na MZ SR s frekvenciou 2x ročne (odbor začal fungovať v polke roka 2020, doteraz boli preto vyplatené jedny - koncoročné odmeny). Súčasní zamestnanci odboru sa podieľajú aj na časti spotreby fixných nákladov MZ SR alebo

napríklad na stravných príspevkoch a podobne. Kvantifikácia nemzdových výdavkov by však bola časovo nerentabilná, a preto nie je zahrnutá.

V tabuľke je v častiach mzdy a poistné vyčíslený celkový vplyv na rozpočet verejnej správy tento vplyv sa skladá z:

- úspory štátneho rozpočtu (kapitola MZ SR) vo výške 267 113 eur (z toho mzdy 195 000 a poistné 72 113 eur) pre každý z rokov 2022 – 2024.
- navýšenia výdavkov ostatného subjektu verejnej správy (verejné zdravotné poistenie) vo výške:
 - pre rok 2022: 857 050 eur (z toho mzdy 626 102 eur a poistné 230 948 eur)
 - pre rok 2023: 1 191 187 eur (z toho mzdy 870 300 eur a poistné 320 887 eur)
 - pre rok 2024: 1 222 822 eur (z toho mzdy 893 432 eur a poistné 329 390 eur)

Ostatné výdavky sú priamym vplyvom na ostatný subjekt verejnej správy (VZP)

Tabuľka č. 5

Zamestnanosť	Vplyv na rozpočet verejnej správy				poznámka
	2021	2022	2023	2024	
Počet zamestnancov celkom	0	16,0	21,5	21,5	
z toho vplyv na rozpočet	0	11,0	16,5	16,5	
Priemerný mzdový výdavok (v eurách) riaditeľ	0	4 985	5 227	5 487	1 riaditeľ agentúry
z toho vplyv na rozpočet riaditeľ - mzdy	0	4 532	4 752	4 988	
z toho vplyv na rozpočet riaditeľ – možné odmeny	0	453	475	499	
Priemerný mzdový výdavok (v eurách) výskumní konzultanti	0	3 300	3 450	3 536	12 zamestnancov v roku 2022, 16,5 zamestnancov v rokoch 2023 a 2024, z toho 2 vedúci tímov (od 2023) a 14,5 výskumných konzultantov
z toho vplyv na rozpočet výskumní konzultanti - mzdy	0	3 000	3 136	3 214	
z toho vplyv na rozpočet výskumní konzultanti - možné odmeny	0	300	314	321	
Priemerný mzdový výdavok (v eurách) administratívny personál	0	2 530	2 593	2 657	3 administratívni zamestnanci v roku 2022, 4 administratívni zamestnanci (IT, účtovníctvo, 2x sekretariát) od roku 2023
z toho vplyv na rozpočet administratívny personál - mzdy	0	2 300	2 357	2 415	
z toho vplyv na rozpočet administratívny	0	230	236	242	

personál - možné odmeny					
Priemerný mzdový výdavok (v eurách) na zamestnanca	0	3 261	3 373	3 463	
z toho vplyv na rozpočet zamestnanec - mzdy	0	2 965	3 067	3 148	
z toho vplyv na rozpočet zamestnanec - možné odmeny	0	296	307	315	
Osobné výdavky celkom (v eurách)	0	857 050	1 191 187	1 222 822	
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)	0	626 102	870 300	893 432	Vrátane možných odmien
z toho vplyv na rozpočet	0	626 102	870 300	893 432	
Poistné a príspevok do poisťovni (620)	0	230 948	320 887	329 390	Vrátane príspevkov do DDS
z toho vplyv na rozpočet	0	230 948	320 887	329 390	

Poznámky: Vyplácanie odmien bude podmienené úspešným dosahovaním cieľov a nadštandardnými výsledkami. Rozpočet ráta s priemernou odmenou vo výške 10 % zo základnej ročnej mzdy. Reálne vyplatené odmeny môžu byť aj nižšie.